

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΡΟΜΑΤΟΛΟΓΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ
ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΡΟΜΑΤΟΛΟΓΗ**

Ιανουάριος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....Σελ. 3-4

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ... Σελ. 4-5

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΡ. 88348/Δ3,
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 2038, 5/6/2018.....Σελ. 6-7**

ΠΗΓΕΣ.....Σελ 8-10

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Νοσηλευτική Διεργασία ορίζεται ως ένας τακτικός και συστηματικός τρόπος καθορισμού της κατάστασης της υγείας του ατόμου και της οικογένειάς του, προσδιορίζει προβλήματα που ορίζονται ως διαταραχές στην εκπλήρωση των ανθρωπίνων αναγκών, αναπτύσσει σχέδια για την επίλυσή τους, εισάγει και εφαρμόζει τα σχέδια αυτά και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους στην προαγωγή της ευεξίας και της επίλυσης των προβλημάτων που έχουν ανιχνευθεί.

Η Σχολική Νοσηλευτική, είναι η εξιδανικευμένη έκφραση της επιστημονικής νοσηλευτικής, η οποία προάγει την υγεία, την ακαδημαϊκή επιτυχία και τη μακροχρόνια ισορροπημένη ανάπτυξη των μαθητών. Το σχολείο αποτελεί προέκταση της κοινότητας και ως εκ τούτου ανήκει στον τομέα ευθύνης και εργασίας του **Σχολικού Νοσηλευτή**. Οι Σχολικοί Νοσηλευτές στοχεύουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων των μαθητών σε σχέση με την φυσιολογική τους ανάπτυξη και την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειάς τους. Επεμβαίνουν ενεργά σε ουσιαστικά προβλήματα υγείας, προσφέρουν υπηρεσίες επίλυσης υποθέσεων υγείας και συνεργάζονται ενεργά με τους μαθητές, τις οικογένειες, το σχολικό προσωπικό και άλλους επιστήμονες για να οικοδομήσουν την ικανότητα των μαθητών, των οικογενειών και της κοινότητας για ωρίμανση, αυτοέλεγχο και εκμάθηση. Είναι εξειδικευμένοι επιστήμονες υγείας με προσόντα στην εκπαίδευση των παιδιών. Είναι το κλειδί της σχολικής υγείας και η θέση του Σχολικού Νοσηλευτή δίνει μία μοναδική ευκαιρία για την έγκαιρη αναγνώριση των πρώιμων προβλημάτων, που σχετίζονται με την υγεία και την ανάπτυξη του σχολικού πληθυσμού. Ο Σχολικός Νοσηλευτής αντιμετωπίζει, ενδιαφέρεται, συζητά και βρίσκει λύσεις για τα προβλήματα υγείας των παιδιών, των γονιών και του προσωπικού του σχολείου.

Η αναγκαιότητα του θεσμού του Σχολικού Νοσηλευτή προκύπτει από το γεγονός ότι οι μαθητές οφείλουν να φιλοξενούνται σε ένα σχολικό περιβάλλον, το οποίο δε θα τους εκθέτει σε κινδύνους και θα προάγει τη σωματική, κοινωνική και ψυχική τους υγεία και την ακαδημαϊκή τους πρόοδο. Στο πλαίσιο αυτό η πρόβλεψη διάθεσης εξειδικευμένου προσωπικού στα σχολεία, προάγει την υγεία και την ασφάλεια των παιδιών και των οικογενειών τους με χρόνια προβλήματα υγείας. Η προαγωγή της υγείας των παιδιών, εξασφαλίζει υγιείς ενήλικες στο μέλλον, η στόχευση των πολιτικών υγείας προς αυτή την

κατεύθυνση, συνιστά μακροχρόνια επένδυση των συστημάτων υγείας, τα αποτελέσματα της οποίας έχουν να κάνουν με την βελτίωση του επιπέδου υγείας και την προαγωγή της δημόσιας υγείας του πληθυσμού μίας χώρας γενικότερα. Ο θεσμός του Σχολικού Νοσηλευτή έχει αναμφισβήτητα καταξιωθεί για την κοινωνική προσφορά του, καθώς ολοκληρώνει την έρρυθμη λειτουργία του Δημόσιου Σχολείου, προσφέροντας πολύτιμες υπηρεσίες στους μαθητές και τις οικογένειές τους.

Το πεδίο δράσης του Σχολικού Νοσηλευτή περιλαμβάνει:

την παροχή υπηρεσιών υγείας,

την αγωγή υγείας και

τη βελτίωση και εξασφάλιση ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος.

Οι αρμοδιότητες του Σχολικού Νοσηλευτή συνοψίζονται στην ανίχνευση και διερεύνηση της υγείας κάθε μαθητή, την τήρηση ατομικού φακέλου και την ενημέρωση αυτού με το ιατρικό ιστορικό του μαθητή, καθώς και την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη της ασθένειας. Ειδικότερα, ο Σχολικός Νοσηλευτής συνεισφέρει στην εκπαίδευση των μαθητών με ειδικές ανάγκες μέσα από συγκεκριμένες νοσηλευτικές διαδικασίες, χρησιμοποιεί αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας εγκαθιδρύοντας και διατηρώντας ένα κατανοητό σχολικό πρόγραμμα υγείας. Συνεργάζεται με το εκπαιδευτικό προσωπικό και το υπόλοιπο ειδικό προσωπικό για την ανίχνευση και την αξιολόγηση των αναγκών του σχολικού πληθυσμού.

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ

Η ΕΝΕ, έχοντας τη δυνατότητα στο πλαίσιο του Νόμου 3252/2004 να διατυπώνει εισηγήσεις για νοσηλευτικά θέματα με δική της πρωτοβουλία και λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα των οικογενειών με παιδιά που αντιμετωπίζουν χρόνια προβλήματα υγείας, καταθέτει συμπληρωματικές απόψεις, η επεξεργασία των οποίων θα συμβάλει έτι

περαιτέρω στην ποιοτική βελτίωση των παραγόμενων υπηρεσιών υγείας, μέσα από την ποιοτική αναβάθμιση του ρόλου του **Σχολικού Νοσηλευτή** στο σχολικό περιβάλλον, με στόχο την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής και ακαδημαϊκής εξέλιξης του μαθητικού πληθυσμού στα Ειδικά, Γενικά και Επαγγελματικά Σχολεία της χώρας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα ο Σχολικός Νοσηλευτής εντός των αρμοδιοτήτων που του αναγνωρίζονται **δύναται και οφείλει να:**

- Παρακολουθεί και εκτιμά την υγεία του μαθητικού πληθυσμού και των βιολογικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών οικονομικών παραγόντων που την επηρεάζουν.
- Προστατεύει και προάγει την υγεία και την πρόληψη των νοσημάτων εντός του σχολικού περιβάλλοντος.
- Ελέγχει και διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα λοιμώδη νοσήματα και τα άλλα νοσήματα υψηλού κινδύνου και επιπολασμού εντός του σχολικού περιβάλλοντος.
- Προσπίζεται των αναγκών υγείας του μαθητικού πληθυσμού.
- Αντιμετωπίζει τους έκτακτους και αναδυόμενους κινδύνους και τις απρόβλεπτες συνθήκες και συμβάντα από φυσικά ή άλλα αίτια.
- Ιεραρχεί τις προτεραιότητες και τις παρεμβάσεις υγείας και ασφάλειας εντός του σχολικού περιβάλλοντος.
- Εκτιμά την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα καθηκόντων του και αναπτύσσει μέτρα βελτίωσής τους.
- Αναπτύσσει πολιτικές που προάγουν την υγεία, τη βελτίωση και την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του μαθητικού πληθυσμού και κατ' επέκταση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας.

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΡ.
88348/Δ3, ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 2038, 5/6/2018**

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε αρχικά ότι η Απόφαση με αρ. 88348/Δ3 Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης, με την οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων τα ιδιαίτερα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του κλάδου ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών στοχεύοντας στην άρση των εμποδίων και την ισότιμη συμμετοχή των μαθητών/τριών στην εκπαίδευση και την διασφάλιση της υγείας τους, κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και σύμφωνα με τις διατυπωμένες θέσεις της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ), προάγοντας και διευρύνοντας το ρόλο του Σχολικού Νοσηλευτή.

Ολοκληρώνοντας τέλος την προσέγγιση των άρθρων της Υπουργικής Απόφασης 88348/Δ3, ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 2038, 5/6/2018, και αποδεχόμενοι - όπως και εκ του νόμου διαφαίνεται ρητώς- ότι η Δημόσια Υγεία, μέρος της οποίας αποτελεί και η Σχολική Υγεία, αποτελεί επένδυση για τη διατήρηση και τη βελτίωση του ανθρωπίνου κεφαλαίου της χώρας, παραθέτουμε συγκεκριμένες προτάσεις προς την ολοκλήρωση και καλύτερη εφαρμογή της Απόφασης, που αφορούν στην διεύρυνση και επέκταση του θεσμού του Σχολικού Νοσηλευτή, περιλαμβάνοντας ευρύτερες λειτουργίες και δράσεις:

- Σταδιακή επέκταση του θεσμού μόνιμου Σχολικού Νοσηλευτή σε όλα τα σχολεία γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι υποστηριζόμενου μαθητή.
- Πρόβλεψη υποχρεωτικής παρουσίας επαρκούς αριθμού Σχολικών Νοσηλευτών, σύμφωνα με τον αριθμό των υποστηριζόμενων μαθητών και ανάλογα με τη βαρύτητα των περιστατικών που χρήζουν υποστηρίξεως.

- Παροχή δυνατότητας στο Σχολικό Νοσηλευτή αξιολόγησης της κατάστασης υγείας των μαθητών (οδοντιατρικός έλεγχος, έλεγχος οπτικής και ακουστικής οξύτητας, έλεγχος εμβολιαστικής κάλυψης, έλεγχος ψυχικής και συναισθηματικής κατάστασης των μαθητών), σε συνεργασία με το γιατρό του σχολείου ή τον προσωπικό/οικογενειακό γιατρό των μαθητών.
- Ανάλυση από την Ε.Ν.Ε. σύνταξης προτυποποιημένων εντύπων και σχετικών πρωτοκόλλων για τις δραστηριότητες και τις παρεμβάσεις των Σχολικών Νοσηλευτών στο σχολικό περιβάλλον σε συνεργασία με το γιατρό του σχολείου ή τον προσωπικό γιατρό των μαθητών και το λοιπό ειδικό προσωπικό.
- Πρόβλεψη για την παραχώρηση ειδικά διαμορφωμένου χώρου με τον απαραίτητο υλικοτεχνικό και αναλώσιμο υγειονομικό υλικό, εντός του σχολικού κτιρίου για αποκλειστική χρήση από το Σχολικό Νοσηλευτή, ώστε να μπορεί απρόσκοπτα να εκτελεί αποτελεσματικά και με ασφάλεια τα καθήκοντά του, όπως να παρέχει υπηρεσίες φροντίδας υγείας, να διατηρεί υπ ευθύνη του το επαρκώς εφοδιασμένο φαρμακείο, τους ατομικούς φακέλους υγείας των μαθητών κ.α.
- Δυνατότητα ανάληψης οργάνωσης και υλοποίησης από το Σχολικό Νοσηλευτή της διεπιστημονικής προσέγγισης των περιπτώσεων και των παρεμβάσεων που χρήζουν περαιτέρω συνεργασίας με άλλους επιστημονικούς κλάδους σε επίπεδο τοπικό (εκπαιδευτικοί, ειδικό προσωπικό, μαθητές, οικογένεια, ομάδα).
- Δυνατότητα ανάληψης οργάνωσης και υλοποίησης από το Σχολικό Νοσηλευτή παρεμβάσεων-δράσεων διατομεακής συνεργασίας μεταξύ φορέων και υπηρεσιών και δημιουργίας ενιαίων διατομεακών πολιτικών και προγραμμάτων, όπου αυτό απαιτείται και είναι εφικτό, σε επίπεδο περιφερικό (ευρύτερη κοινότητα, τοπική αυτοδιοίκηση, τοπικές δομές υγείας κ.α.).

ΠΗΓΕΣ

Υπουργική Απόφαση αρ. 66082/Δ3, αρ. Φύλλου 1585, 8/5/2018, Τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 27922/Γ6/2007 - ΦΕΚ 449/Β/03-4-2007 (449 Β') Υπουργικής Απόφασης: *Καθορισμός των ιδιαιτέρων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων. Α) του εκπαιδευτικού προσωπικού, που υπηρετεί σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (ΣΜΕΑ) της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ειδικά σχολεία, τμήματα ένταξης) και σε προγράμματα ειδικής αγωγής (παράλληλη στήριξη και παροχή διδασκαλίας στο σπίτι). Β) Του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού, που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.*

Υπουργική Απόφαση αρ. 66079/Δ4, αρ. Φύλλου 1585, 8/5/2018, *Καθορισμός εβδομαδιαίου Ωραρίου εργασίας των κλάδων του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού(ΕΕΠ) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης(ΣΜΕΑΕ) και στις Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.*

Υπουργική Απόφαση αρ. 56267/Ε4, αρ. φύλλου 1284, 11/4/2018: *1. Πρόκληση υποψηφίων για πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων από τους κλάδους του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και αναπληρωτών από τον κλάδο ΔΕ01-Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) για τις δομές της ειδικής αγωγής, για την εξειδίκευση υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν σε σχολικές μονάδες της Γενικής Εκπαίδευσης και για την άσκηση καθηκόντων σε σχολικές μονάδες Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, για το διδακτικό έτος 2018-2019.*

Υπουργική Απόφαση αρ. 88348/Δ3: *Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης, 5 Ιουνίου 2018.*

Ενημερωτικό σημείωμα του Τμήματος Σχολικής Νοσηλευτικής του Επιστημονικού Τομέα Κοινωνικής Νοσηλευτικής- Δημόσιας Υγείας & Π.Φ.Υ. προς την Ε.Ν.Ε., 2018.

Υπομνήματα προς την Ε.Ν.Ε. Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων & Ενώσεων Γονέων και Κηδεμόνων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, για την αναγκαιότητα της διατήρησης και επέκτασης του θεσμού του Σχολικού Νοσηλευτή, 2018.

Εισηγητικές Προτάσεις για το ρόλο του Σχολικού Νοσηλευτή, Ε.Ν.Ε., 2018.

Αρμοδιότητες και Καθήκοντα των Νοσηλευτών που παρέχουν υπηρεσίες σε σχολική μονάδα, Υπόμνημα της Ε.ΝΕ για το καθηκοντολόγιο του Νοσηλευτικού προσωπικού των Νοσοκομείων και των λοιπών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του ΕΣΥ, 2015.

Υπουργική Απόφαση 27922/Γ6/2007 - ΦΕΚ 449/Β/03-4-2007, *Καθορισμός των ιδιαιτέρων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων. Α) του εκπαιδευτικού προσωπικού, που υπηρετεί σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (ΣΜΕΑ) της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ειδικά σχολεία, τμήματα ένταξης) και σε προγράμματα ειδικής αγωγής (παράλληλη στήριξη και παροχή διδασκαλίας στο σπίτι). Β) Του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού, που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.*

Νόμος 3370/2005, *Οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες διατάξεις.*

Νόμος 3252/2004 (ΦΕΚ 132/τ. Α' /16-07-2004, άρθρο 2, *Σύσταση Ένωσης Νοσηλευτών – Νοσηλευτριών Ελλάδος και άλλες διατάξεις.*

Νόμος 3172/2003, *Οργάνωση και εκσυγχρονισμός των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες διατάξεις.*

Προεδρικό Διάταγμα 216/2001, ΦΕΚ 167/τ. Α' /25-07-2001, *Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας.*

Νόμος 2817/2000, *Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις.*

Νόμος 2519/1997, αριθ. 7, *Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας, οργάνωση των Υγειονομικών Υπηρεσιών, ρυθμίσεις για το φάρμακο και άλλες διατάξεις.*

Προεδρικό Διάταγμα 351/1989 (ΦΕΚ 159/τ. Α'/14-06-1989). Καθορισμός Επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων των τμημάτων α) Νοσηλευτικής, β) Μαιευτικής, γ) Επισκεπτών και Επισκεπτριών Υγείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας και δ) του Τμήματος Διοίκησης μονάδων 107 Υγείας και Πρόνοιας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Νόμος 1397/1983, Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Α. Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου και Συνεργάτες, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, *Ο ρόλος του νοσηλευτή στην ομάδα υγείας της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας*, www.kalippos.gr, 2015.

Καλοκαιρινού, Α. & Σουρτζή, Π. (2005). Κοινωνική Νοσηλευτική. Αθήνα: Βήτα.

Courtenay, M. (2010). Nurse prescribing and community practitioners. *Journal of Family Health Care*, 20(3), pp. 78-80.

McEwen, M. and Nies, M. (2006). Υγεία και κοινωνική αντίληψη. Στο Μ. Nies και Μ. McEwen Κοινωνική Νοσηλευτική (επιμέλεια στην ελληνική Δ. Σαπουντζή-Κρέπια). Αθήνα: Λαγός.

Wagner, E. (2000). The role of patient care teams in chronic disease management. *BMJ*, 320, pp. 569-572.

WHO (2010). A framework for community health nursing education. India: WHO.

World Health Organization (2000). *The Family Health Nurse: Context, conceptual framework and curriculum*. Copenhagen: World Health Organization.